

Квадратичні лишки

Тут і далі p — просте.

Означення. Число a називається квадратичним лишком за модулем p , якщо існує таке $x \in \mathbb{Z}$, що $a \equiv x^2 \pmod{p}$. У іншому випадку число a називається квадратичним нелишком. (Тут $(a, p) = 1$).

Символ Лежандра $\left(\frac{a}{p}\right)$ означає:

$$\left(\frac{a}{p}\right) = \begin{cases} 1, & \text{якщо } a \text{ — квадратичний лишок} \\ -1, & \text{якщо } a \text{ — не квадратичний лишок.} \end{cases}$$

Критерій Ейлера. $\left(\frac{a}{p}\right) \equiv a^{\frac{p-1}{2}} \pmod{p}$.

Квадратичний закон взаємності [Гаус]. Для різних непарних простих чисел p і q

$$\left(\frac{p}{q}\right) \left(\frac{q}{p}\right) = (-1)^{\frac{p-1}{2} \frac{q-1}{2}}.$$

Задачі.

- Обчислити $\left(\frac{2}{31}\right)$, $\left(\frac{34}{43}\right)$, $\left(\frac{43}{991}\right)$, $\left(\frac{145}{2011}\right)$.
- Довести, що, якщо число $p = 8k + 5$, то
 - $2^{4k+2} \equiv -1 \pmod{p}$,
 - рівняння $x^2 - 2 = py$ нерозв'язне в цілих числах.
- Довести, що $\left(\frac{-3}{p}\right) = 1$, якщо $p = 6k + 1$ і $\left(\frac{-3}{p}\right) = -1$, якщо $p = 6k - 1$.
- Чи має розв'язки конгруенція $18x^2 - 74x + 67 \equiv 0 \pmod{311}$?
- Довести, що 3 є квадратичним нелишком за будь-яким простим модулем виду $4^n + 1$.
- Довести, що простих чисел виду а) $8k + 3$, б) $6k + 1$ — нескінченна кількість.
- Чи правда, що $1999 \mid 2^{999} - 1$?
- Розв'язати рівняння в натуральних числах $y^5 = x^2 + 57$.
- $x_1 = 7$, $x_{n+1} = 2x_n^2 - 1$. Довести, що $\forall n \in \mathbb{N} \quad 2003 \nmid x_n$ (не ділить).
- Розв'язати рівняння в натуральних числах $4xy - x - y = z^2$.
- Довести, що наступні твердження еквівалентні:
 - існує $n \in \mathbb{N}$, що $p \mid n^2 - n + 3$,
 - існує $m \in \mathbb{N}$, що $p \mid m^2 - m + 25$.
- Задача Оленки!